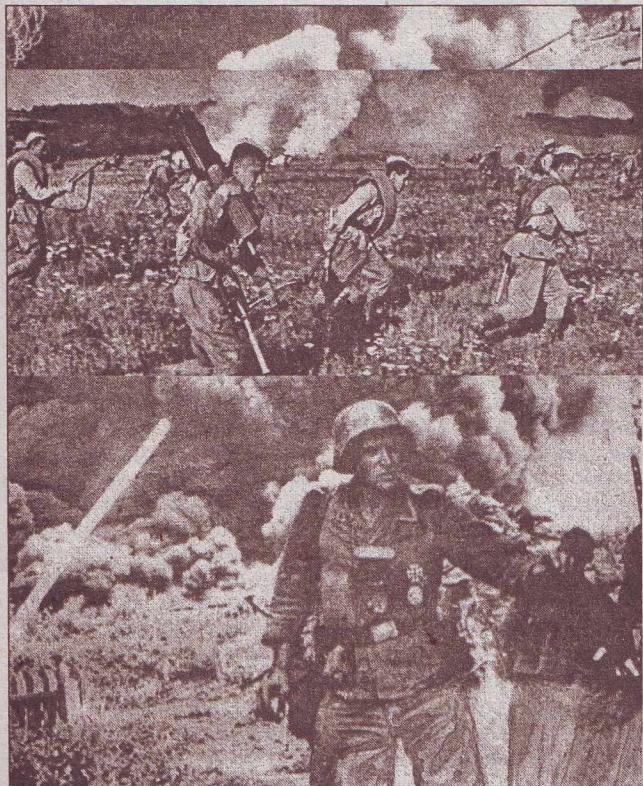

ДО 59-ОЇ РІЧНИЦІ ПОЧАТКУ ВЕЛИКОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ

КАШЛЯЛО НЕБО ОСКОЛКАМИ...

22 червня 1941 року розпочалася Велика Вітчизняна війна. Про цей криваво-трагічний день стільки написано-переписано, що Америки тут, як кажуть, не відкриєш. Однак майже через шість десятиліть перші години і дні страшного лихоліття не вивітрилися з пам'яті колишнього млинівчанина, а нині жителі Пугачівки Андрія Кириловича Деники.

У червні 1941 року менійшов сімнадцятий рік. Пригадую, що розмови про війну, загроза якої насувалася із заходу Європи, велися тоді досить часто. Одним із таких віщунів і аналітиків був Микола Сах-

ненко, який перебував у підпіллі, бо належав до організації українських націоналістів. Та розмови - розмовами, а війна бағатьох застала зненацька.

О годині п'ятій ранку 22 червня почув вибухи в районі аеродрому, що знаходився за Іквою. Власне, від отого бухкання прокинувся. Припустив, що авіатори проводять маневри. Часто бував на аеродромі серед військових льотчиків, тож більш-менш знат, чим вони займаються. Згодом після вибухів знову загойдалася земля: гуркотіння в районі аеродрому повторилося.

У неділю першого воєнного дня мама пасла корову. Отож вперше війну

холодом страшної біди. Спочатку два «мессершмітти» відбомбили. Згодом вісімнадцять чужинців налетіли з південного заходу і стали скидати смертоносний вантаж на аеродром, на пасовище і на Млинів. Піднявся у повітря один наш винищувач, але, звісно, сили були не рівні. Тоді у селищі загинуло кілька десятків жителів, в тому числі діти. У перший день війни від ворожого осколка загинув ряйвійськом Багрій. А маму і худобу тої злощасної міті біда обминала.

Ось тут у наш край прийшла війна, зі смертю, болем і страхіттями. Військовомат проводив мобілізацію військовозобов'язаних. Все робилося поспіхом. У небі то тут, то там з-за хмар з'являлися двомоторні німецькі бомбардувальники, кружляли над аеродромом, але звідти по них ніхто на віть не вистрілив. Щоправда, на другий день війни і наш «кукурузник» з'явився...

У вівторок подався я на аеродром. Близько п'ятдесяти неушкоджених винищувачів з червоними зірками так і залишилися німими свідками перших днів війни, бо льотчики і обслуга

розбіглася після бомбардування, а подальша їх доля невідома.

А ще на Панталії у перші дні війни радянський солдат одним патроном (до речі, останнім) з гвинтівки вбив двох німецьких вояків. Щоправда, його тут же майже четвертували.

Гнітюче враження залишила колона військовополонених, яку побачив у Дубно. Виснажені, вони ледве переставляли ноги. Тож коли потрапив на фронт, то ця вразлива картина мимоволі спливала у пам'яті і я дав собі слово: «У полон не здамся!!!». До речі, американських, англійських військовополонених після звільнення відправляли на три місяці на курорти і в санаторії.

Здогадується, на які «курорти» Сибіру і Крайній Півночі відправляли радянських людей, які побували за колючим дротом фашистських таборів і в'язниць.

Втім, не нагнітатиму політичних пристрастей. Бо мир, добробут - це найвища політика, заради якої віддали життя мільйони людей. Вірю, що таку політику сповідуватимуть державні діячі Української держави.

**Записав
Віталій ТАРАСЮК.**